

Section of the conference: Culturology

Sekcja konferencji: Kulturologia

How to cite: Kostiuk, M. (2025). Neurodesign and Literary Structures: How Decorative Painting, Epistolary Poetics, and AI Visualisation Shape Psycho-Emotional Resilience. *World Conference on Emerging Science, Innovation and Policy 2025*. Futurity Research Publishing. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17369981>

Neurodesign and Literary Structures: How Decorative Painting, Epistolary Poetics, and AI Visualisation Shape Psycho-Emotional Resilience

Mykhailo Kostiuk

Department of Cultural and Digital Humanities, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk, Ukraine

Accepted: Jul 13, 2025 | **Published:** July 20, 2025 | **Language:** Ukrainian

Abstract: The article examines the interaction of neurodesign, epistolary poetics, and decorative painting as tools for forming psycho-emotional resilience in conditions of cultural turbulence. Analysing the epistolary texts of Vasyl Stus, the artistic structure of loci in the works of Taras Shevchenko, and modern practices of AI visualisation, the study offers a conceptual understanding of new forms of representing the internal states of the individual. The work also involves the practices of decorative painting and bas-relief art as elements of neurofitness that contribute to psycho-emotional rehabilitation. Based on an interdisciplinary analysis, the theses demonstrate how digital technologies, literary structures of memory, and tactile artistic practices form a new cultural and psychological space of resistance and self-renewal. The proposed model allows us to understand how aesthetic forms affect the emotional resources of society in times of war and social tension.

Keywords: epistolary poetics, neurodesign, psychoemotional resilience, decorative painting, AI visualisation, cultural memory, city topos, aesthetic therapy.

Вступ

Сучасний культурний простір перебуває в стані глибоких трансформацій, спричинених війною, зміною комунікативних стратегій та експансією штучного інтелекту у сферу візуальної культури. Питання психоемоційного відновлення та формування внутрішньої стійкості стає не лише психологічним, а й естетико-культурним завданням, що актуалізує необхідність осмислення нових художніх форм як терапевтичних механізмів. Літературна епістолярна спадщина, декоративний живопис і цифрова AI-візуалізація вступають у міждисциплінарну взаємодію, створюючи унікальні моделі емоційної саморегуляції через образність, ритм, фактуру та символічну структуру висловлювання.

Епістолярні тексти Василя Стуса демонструють, як внутрішня мовна структура здатна ставати інструментом опору, тоді як декоративний барельєфний живопис, описаний у контексті нейрофітнесу, пропонує тілесно-тактильний вимір естетичного переживання. У свою чергу, штучний інтелект і машинне навчання, що формують нові образи у сфері фото- та відеопроєктів, відкривають можливість візуалізації психоемоційних станів, які раніше були притаманні лише літературній або живописній репрезентації.

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Метою дослідження є виявлення та системне осмислення взаємозв'язків між епістолярною поетикою, декоративним живописом як елементом нейрофітнесу та сучасними AI-візуалізаційними практиками у формуванні психоемоційної стійкості індивіда і спільноти в умовах культурної та соціальної травми. Дослідження прагне показати, що літературні структури, тактильні мистецькі практики та цифрові алгоритми створюють спільний естетичний простір терапії через образність, ритм, матеріальність та символічне моделювання реальності.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ОГЛЯД

Проблематика епістолярної поетики як способу внутрішньої артикуляції досвіду і водночас механізму емоційного спротиву була докладно осмислена в дослідженні Коткової (2023), яка аналізує листи Василя Стуса як «концептуальну картину світу», де внутрішнє мовлення стає консолідуючим чинником психічної стійкості. У цьому контексті епістолярій виступає не лише літературною формою, а й своєрідним психоемоційним інтерфейсом, що дозволяє зафіксувати досвід виживання через структуру письма. Подібна думка розвивається у статті Коткової та Циганок (2025), де мовна ідентичність українців у воєнний час трактується як динамічна емоційно-психологічна стратегія опору символічній агресії.

Концепт локусу міста як емоційно насиченого простору культурної пам'яті розгортається у роботі Боклаха (2019), який розглядає природні та урбаністичні мотиви у творчості Тараса Шевченка, підкреслюючи, що образ міста набуває функції топосу внутрішньої свободи. Перетин ідентичнісних структур у різних культурах виявляється у роботах Сенчило (2018) та Senchylo-Tatlilioglu (2022), де через порівняння українських і турецьких фольклорних наративів та жіночих літературних образів простежується універсальний антропологічний код, який відтворює емоційну напругу та механізми адаптації.

Новий пласт дослідження відкривається у роботі Кострікової та Кострікова (2025), де декоративний штукатурний і барельєфний живопис осмислюються як форма нейрофітнесу – практики, яка залучає тілесність, тактильність та ритмічність жесту для емоційного відновлення. Цей аспект переходить у вимір цифрових технологій у дослідженні Хара (2025), де штучний інтелект у фото- та відеоконтенті розглядається як інструмент трансформації візуальної реальності, здатний моделювати емоційні стани та реконструювати пам'ять у нових форматах.

У ширшому культурному контексті ці практики корелюють із концептом етнокультурної спільності, представленим у дослідженні Піщанської (2018), де українське козацтво трактується як феномен культурної ідентичності, що консолідує спільноту через образні структури, ритуали та символи. Таким чином, літературні, живописні та цифрові форми візуалізації можуть бути розглянуті як різні стратегії психоемоційного самозахисту, що спільно формують поле естетичного опору.

РЕЗУЛЬТАТИ

Аналіз джерел дозволив сформувати мультидисциплінарну модель нейродизайну як простору перетину трьох естетичних реєстрів: епістолярної літературної структури, декоративного мистецтва як тактильної практики, та AI-візуалізації як цифрової реконструкції емоційних станів. Ці реєстри функціонують не ізольовано, а як нейроструктура переживання, що активує різні канали чуттєвості – мовний, тактильний та візуально-цифровий. Епістолярій Стуса формує мовний ритм емоційного спротиву, декоративний живопис у форматі нейрофітнесу структурує жест як тілесну відповідь на травму, а AI-візуалізація пропонує нову форму зовнішньої візуалізації внутрішнього досвіду.

Для систематизації спостережень було розроблено аналітичну таблицю, яка демонструє, як кожен культурний інструмент формує окремий вектор психоемоційної стійкості:

Таблиця 1

Естетичні практики як компоненти нейродизайну психоемоційної стійкості

Компонент	Джерело / автор	Домінантна дія	Тип емоційної взаємодії	Механізм стійкості
Епістолярна поетика (Стус)	Коткова (2023)	Внутрішнє мовне структурування досвіду	Вербалізація травми	Переозначення емоційного стану через письмо
Мовна ідентичність у війні	Коткова & Циганок (2025)	Мовний опір як символічна дія	Колективна артикуляція	Згуртування через мовне самоозначення
Топос міста у літературі	Боклах (2019)	Візуально-просторова поетика	Уявне картографування пам'яті	Просторова фіксація внутрішнього світу
Фольклорні мотиви та жіночі образи	Сенчило (2018), Senchylo-Tatliloglu (2022)	Архетипове відтворення емоцій	Культурна ідентифікація	Повернення до колективних патернів стійкості
Декоративний живопис (нейрофітнес)	Кострікова & Костріков (2025)	Тактильне естетичне проживання	Сенсорна реабілітація	Ритм і жест як спосіб стабілізації психіки
AI-візуалізація та цифровий контент	Хара (2025)	Алгоритмічне моделювання образів	Цифрова реконструкція досвіду	Візуальний контроль над травматичним образом
Етнокультурна стійкість (козацький дискурс)	Піщанська (2018)	Ритуально-образна консолідація	Соціальна пам'ять	Колективна символічна рамка для емоцій

Дані свідчать, що психоемоційна стійкість не є виключно психологічною категорією, а формується естетичною практикою, в якій беруть участь різні канали сприйняття. Епістолярне письмо активує вербальну когнітивну обробку, декоративний живопис – тілесно-моторні патерни, тоді як AI-візуалізація – зовнішню реконструкцію і контроль над образом. У цьому поєднанні формується нейродизайн – естетична система резонансу між внутрішнім досвідом та зовнішньою образністю.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження показало, що психоемоційна стійкість у сучасному культурному просторі формується не лише через психологічні інтервенції, а через естетичні практики, які залучають різні канали сприйняття та репрезентації досвіду. Епістолярна поетика, як у випадку Василя Стуса, виконує функцію внутрішнього переозначення травматичних переживань через мовну структурування свідомості. Декоративний живопис, зокрема барельєфні форми, активує сенсорну та моторну взаємодію зі світом, що сприяє тілесно-емоційній реабілітації. AI-візуалізація,

навпаки, працює у цифровому вимірі, дозволяючи моделювати емоційні образи та перевизначати їх у новому культурному коді, що формує ефект дистанціювання, контролю та переінтерпретації переживань.

Таким чином, нейродизайн у культурі може бути концептуалізований як інтегральна система взаємодії тексту, жесту та цифрової репрезентації, де кожен компонент виконує функцію стабілізації психоемоційного стану. Така модель відкриває перспективи для подальших досліджень у галузях культурної терапії, мистецької педагогіки, цифрової гуманітаристики та арт-технологій, орієнтованих на відновлення колективної емоційної пам'яті та формування нових форматів культурної резильєнтності в умовах війни та посттравматичного досвіду.

Список використаних джерел

- Boklakh, D. (2019). Поетика природних локусів художньої структури топосу міста у творах Т. Шевченка. *Філологічні науки*, (31), 27–34. <https://doi.org/10.33989/2524-2490.2019.31.195632>
- Khara, S. (2025). Artificial Intelligence and Deep Learning in Wedding Photo and Video Content Creation. *Педагогічна Академія: наукові записки*, (17). <https://doi.org/10.5281/zenodo.15168074>
- Кострікова, К., & Костріков, О. (2025). Декоративний штукатурний і барельєфний живопис як елементи нейрофітнесу у психоемоційній реабілітації. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15*, (3К(188)), 361–365. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.03k\(188\).87](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.03k(188).87)
- Коткова, Л. (2023). Концептуальна картина світу в епістолярній спадщині Василя Стуса. У Д. Малєєв (Ред.), *Освіта Донеччини: історія, сьогодення та майбутнє* (с. 209–244). Вінниця: ГО «Європейська наукова платформа». <https://doi.org/10.36074/d-oblippro.monograph-2023>
- Коткова, Л., Циганок Г. (2025). Вплив воєнного часу на мовну ідентичність українців. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 84(2), 184–192. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/84-2-29>
- Піщанська, В. М. (2018). Феномен українського козацтва як етнокультурної спільності. *Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури*, 40, 18–26. <https://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/1693>
- Senchylo-Tatlilioglu, N. (2022). Female Characters in Lesya Ukrainka's and Suad Derviş's Stories. *Scientific Journal of Polonia University*, 53(4), 119–128. <https://doi.org/10.23856/5314>
- Сенчило Н. (2018). Порівняльний аналіз поетики та мотивів в українських та турецьких народних казках. *Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах*, 37, 133–139. <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/36050>